

**TALLENNUK- JA
KOKOELMAYHTEISTYÖRYHMÄ**
Hankesuunnitelma

11.9.2009

1. Tausta ja tavoitteet

Suomen kansallismuseo järjesti 23.1.2009 maakuntamuseoille ja valtakunnallisille erikoismuseoille kokoelmapolitiikkaa ja -yhteistyötä käsittelevän tilaisuuden, johon osallistui edustajia kaikista 21 maakuntamuseosta, 12 valtakunnallisesta erikoismuseosta sekä Kansallismuseosta yhteensä 86 henkilöä. Iltapäivän aikana esiteltiin Kansallismuseon uusi kokoelmapoliittinen ohjelma sekä käynnistettiin hanke, jonka tavoitteena on museoammatillisten museoiden avoin ja aktiivinen kokoelmayhteistyö sekä yhdessä sovitun joustavan tallennustyönjaon toimeenpano. Hankkeelle valittiin kokouksessa johtoryhmä (ks. kohta 5.1.)

Tavoitteina ovat:

- ammatillisten museoiden kokoelmahallinnan kehittäminen selventämällä ja koordinoimalla niiden välistä työnjakoa. Rakennetaan museoiden välinen työnjako- ja yhteistyömalli. Toiminta perustuu vuorovaikutukseen ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen.
- kokoelmatyöskentelyn koordinoinnin saattaminen pysyväksi osaksi Museoviraston/Kansallismuseon toimintaa siten, että sille osoitetaan vastuuhenkilö, jonka tehtävä on ylläpitää työnjakoa ja verkostoa. Verkostoon osallistuvat museot nimeävät omat vastuuhenkilönsä.
- valtakunnallisten nykydokumentointihankkeiden toteuttaminen.
- suositus kulttuurihistoriallisten museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjojen rakenteesta ja sisällöstä. Toive on, että verkostoon osallistuvat museot noudattavat suositusta soveltuvin osin, jotta asiakirjat ovat vertailukelpoisia.
- kulttuurihistoriallisten museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjojen tallentaminen Museoverkkoon
- kirjallinen esitys koordinoituyhteistyön tavoitteista ja toimintatavoista.

Hankkeen lähitavoite on synnyttää samoista aihepiireistä kiinnostuneiden museoiden yhteistyöryhmiä, pooleja, joiden yhteiset mielenkiinnon kohteet voisivat ohjata kokoelmayhteistyötä. Johtoryhmä sisällyttää ehdotuksen näistä esitykseensä.

Tavoitteena on monivuotinen jatkuva kokoelmanhallintayhteistyö, joka tekee mahdolliseksi kokoelmatyöskentelyn asiantuntijuuden jakamisen. Aihepiirejä ovat ainakin luetteloinnin kehittäminen, kokoelmien liikkuvuus, arvoluokitus ja poistopolitiikka. Työskentely on verkostomaista ja mukaantulo on vapaaehtoista. Tässä hankesuunnitelmassa käsitellään hankkeen ensimmäistä vaihetta, joka päättyy tammikuussa 2010.

2. Hankkeen vaiheet ja tehtävät

Johtoryhmä piti ensimmäisen kokouksensa 23.3.2009, jolloin se järjestäytyi ja otti nimekseen Tallennus- ja kokoelmayhteistyöryhmä TAKO. Kokouksessa päätettiin lähettää kaikille ammatillisesti hoidetuille museoille kysely tilanteen kartoittamiseksi.

Vuosi 2009

Hankkeen tavoitteet määritellään ja toimintarakenteesta tehdään esitys. Museoille lähetetään kysely. Esitystä käsitellään valtakunnallisessa kokouksessa tammikuussa 2010.

Vuosi 2010

Poolien luominen ja vertaisyhteistyön käynnistäminen.
Museovirastoon nimitetään vastuuhenkilö.

Vuosi 2011

Nykydokumentointihanke tai useampia käynnistyy.
Kokoelmapoliittikka-asiakirjan suositus valmistuu.

2012

Ensimmäiset nykydokumentointihankkeet päättyvät ja yhteistyötä arvioidaan.

2013

Projekti jatkuu osana Museoviraston/Kansallismuseon vakinaista toimintaa.

3. Hankkeen 1. vaiheen aikataulu

Kyselyn vastaukset sekä niihin liittyvät liitetiedostot (esim. kokoelmapoliittinen ohjelma) toimitetaan 30.4.2009 mennessä sihteereille.

9.6. Johtoryhmän kokous Werstaalla Tampereella
kyselyn alustavat tulokset
hankesuunnitelman työstäminen
tilan varaaminen tammikuun 2010 kokoukseen

15.9. Johtoryhmän kokous Turussa
keskustelu KEHYKSEN kanssa
projektisuunnitelman hyväksyminen
marras/joulukuu tammikuun kokousta valmisteleva kokous
Työstetään ehdotusta tallennustyönjaosta ja nykydokumentointihankkeesta

lokakuu kokoelmapoliittikka-asiakirjat luettavissa Museoverkossa

marras/joulukuu johtoryhmän kokous
kutsu seminaariin
Työstetään johtoryhmän esitystä

tammikuu 2010 valtakunnallinen kokous (25.1.2010, Kansallismuseo)
johtoryhmän esitys valtakunnalliseksi kokoelmayhteistyöksi
kyselytulosten esittely
jatkotoimista päättäminen

4. Rajaus

Toiminta on suunnattu kaikille museoammatillisesti hoidetuille kulttuurihistoriallisille museoille.

Hanke ei tuota työmenetelmäkuvauksia tai nykydokumentoinnin määritelmää. Poolit ratkaisevat ne tapauskohtaisesti itse.

5. Hankeorganisaatio ja resurssit

5.1 Rakenne ja tehtävä

Hankkeella on johtoryhmä, joka määrittelee tavoitteet ja suunnittelee hankkeen sekä valmistelelee esityksen tallennustyönjaosta ja siihen liittyvästä verkostotoiminnasta.

Johtoryhmään kuuluvat

Teemu Ahola, Työväenmuseo Werstas

Merja Heiskanen, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Tuula Kuusisalo, Tekniikan museo

Kimmo Levä, Mobilia, vpj

Dan Lindholm, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo

Ritva Palo-oja, Tampereen museot

Minna Sarantola-Weiss, Helsingin kaupunginmuseo, pj.

Maarit Talamo-Kemiläinen, Turun museokeskus

Sihteereinä toimivat Risto Hakomäki ja Antti Metsänkylä Suomen kansallismuseosta.

Johtoryhmä voi halutessaan kutsua asiantuntijoita kokouksiinsa.

Tammikuussa 2009 valitun johtoryhmän kokoonpano tarkistetaan tammikuussa 2011.

5.2 Vastuut ja päätöksenteko

Hankevastaavat ovat Minna Sarantola-Weiss, Risto Hakomäki ja Antti Metsänkylä, jotka vastaavat projektin etenemisestä, aikataulusta ja tiedottamisesta. Kansallismuseon kokoelma- ja tutkimusyksikön yli-intendentti voisi olla hankevastaava, kun toiminta vakiintuu osaksi Museoviraston/Kansallismuseon toimintaa.

Johtoryhmän päätökset tehdään joko kokouksissa tai sähköpostitse.

Johtoryhmä raportoi valtakunnalliselle kokoukselle kunnes toiminnan asema Museoviraston organisaatiossa on selvä.

5.3. Resurssit

Hankevastaavat ja johtoryhmä osallistuvat hankkeeseen osana virkatyötään. Kunkin taustayhteisö vastaa matkakustannuksista ja mahdollisista päivärahoista.

Kansallismuseon auditorio on maksutta käytössä. Kansallismuseosta on mahdollista saada käyttöön korkeakouluharjoittelijan työpanosta. Tavoitteena on, että toiminnalla on

tulevaisuudessa Museoviraston budjetissa oma momentti, josta juoksevat kulut voidaan maksaa.

6. Laadun varmistus

6.1 Hankkeessa sovellettavat työmenetelmät ja ohjeet

Säännölliset johtoryhmän kokoukset.
Valtakunnallinen kokous vuosittain.

6.2 Tulosten hyväksyminen

Johtoryhmä ja valtakunnallinen kokous.

6.3 Muutosten hallinta

Johtoryhmä tarkistaa hankesuunnitelmaa tarvittaessa.

6.4 Dokumentointi

Projektin sihteerit vastaavat materiaalien tallentamisesta Museoviraston virka-arkistoon paperimuodossa sekä sähköisesti.

6.5 Hankkeen riskien hallinta

Riski	Riskin hallinnan toimenpiteet
Hankkeen tulos ei vastaa siihen kohdistuvia odotuksia.	Tavoitteet on kirjattu selkeästi.
Hankkeen tulos ei vastaa Museoviraston ja Opetusministeriön odotuksia.	Riittävä yhteydenpito Museovirastoon ja Opetusministeriöön. Pj ja sihteerit tapaavat Kansallismuseon ylijohtajan sekä Museoviraston pääjohtajan ja kehittämispäällikön.
Museokenttä ei sitoudu riittävästi.	Hankkeesta on hyötyä osallistujille. Riittävä tiedottaminen. Yhteiset seminaarit.
Hanke ei valmistu sovitussa aikataulussa	Tavoitteet ovat realistisia ja toteutettavissa suunnitellussa aikataulussa. Aikataulun pitävyys varmistetaan sillä, että projektivastaavat varaavat projektin käyttöön riittävästi työaika ja projektiin on mahdollisuus tarvittaessa resursoida myös lisää henkilötyötä.
Hankevastaavien pitkäaikainen sairausloma tai vaihtuminen	Johtoryhmän puheenjohtajalle ja sihteerille on nimetty varahenkilöt, joille tiedotetaan hankkeen kulusta. Kaikki hankkeeseen liittyvä materiaali tallennetaan Museovirastoon.

7. Hankkeen sidos- ja intressiryhmien hallinta

Hankkeen tärkeimmät sidosryhmät ovat:

Kotimainen ammatillisesti hoidettujen kulttuurihistoriallisten museoiden kenttä
 Museovirasto ja Kansallismuseo
 Opetusministeriö
 Museoliitto
 Valtion taidemuseon Kehittäminen ja yhteiskuntasuhteet -yksikkö Kehys

Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat Samdok-sihteeristö (Ruotsi),
 Samtidsnett (Norja), Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie (Tanska)
 ja Collectingnet

Puheenjohtaja ja sihteerit ovat yhteydessä Museovirastoon, Opetusministeriöön ja Museoliittoon.

8. Tiedonvälitys ja hankkeen etenemisen seuraaminen

Puheenjohtaja kutsuu johtoryhmän koolle sähköpostilla.

Sihteerit pitävät kokouksista muistiota, joka jaetaan johtoryhmän jäsenille sähköpostilla.

Hankesuunnitelma tallennetaan projektin kansioon Museoverkkoon <https://www.museoverkko.fi>, otsikko Tiedostot. Sinne tallennetaan myös projektissa syntyvät esitykset, raportit ja johtoryhmän kokousmuistiot sekä museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjat ja muu mahdollinen kokoelmien hoitoon liittyvä materiaali *best practice* -periaatteella. Tulevaisuudessa Museoverkossa on esillä myös nykydokumentointihankkeissa syntynyttä materiaalia.

Museoille lähetetään Museopostin kautta kaksi kertaa vuodessa sähköinen uutiskirje, jossa kerrotaan toiminnan etenemisestä ja pyydetään palautetta.

Vuosittain järjestetään valtakunnallinen kokous.

9. Hankkeen päättyminen

Hankkeen ensimmäinen vaihe päättyi tammikuussa 2010 järjestettävään kokoukseen. Kokouksessa esitellään konkreettiset ehdotukset jatkotoimiksi ja niiden aikatauluksi.

Hanke päättyi vuonna 2013, kun kokoelmatyöskentelyn koordinointi on saatu viralliseksi osaksi Museoviraston/Kansallismuseon ja museoiden toimintaa.